

Formidling af forskning i Paamiut Asasara

Presentation of research on Paamiut Asasara.

International

Conferences

2008: Arctic Social Science Conference, Nuuk. Title of paper: Paamiut Asasara – participatory action research as part of community mobilisation. August 25.

2008: International Society for Cultural and Activity Research Conference, San Diego, Cal. September 8-13. Title of paper: Paamiut Asasara – A Community Mobilisation Programme.

2010: 3rd International Community Psychology Conference. Puebla. Mexico. June 3.-5. Title of paper: Community mobilisation – Paamiut Asasara.

2010: Pathway to Resilience. Halifax, Canada. June 7.-11. June. Title of paper: When reality sparkles - Moments of change in Paamiut Asasara.

2011: Silence and knowledge – Research on Silence as Connectedness or Marginalisation. Qualitative Research Conference. Champain University, Illinois, US. May 2011.

2012: Paamiut Asasara: Building community resilience on cultural values. Research on the impact of a locally developed and implemented community-based resilience programme in Greenland. IV. International Conference on Community Psychology. Barcelona. June.

Invited key notes

2008: I. Congreso Internacional de Terapia Familiar: Intervención terapeútica en situaciones de violencia. University of Guadalajara, Mexico. Title of paper and workshop: *Crisis Intervention*. 19.-21. June.

2008: International Congress - Family and Crisis: Intervention Models in XXI Century. Castellon, Spain. 27.-29. November. Title of key note and workshop: *Trauma and Crisis*.

2009: International Congress on Family Support and Peace-building. 22.-23 September. Aguascalientes, Mexico.

2009: Global Dialogue Conference 2009: Responsibility across Borders – Climate Changes as Challenge for Intercultural Inquiry on Values. Aarhus University. November 3-6, 2009. Invited Session: *A Culture of Peace: the Building of Peace as Collective Learning in Communities*.

2010: Promoting peaceful conflict resolution in teaching and learning processes. Seminar at Cuauhtémoc University, Aguascalientes, Mexico. (September –November).

2011: La Educación: un Espacio para la Construcción de la Paz / The Educational System: a Space for supporting cultures of peace. Cuauhtémoc University, Aguascalientes, Mexico (visiting professor: January – July).

2011: Promoting a culture of peace – the role of universities. 15. July, 2011 – Universidad Autónoma, Aguascalientes.

2011: Psychosocial interventions in natural disasters. Seminar (3 days). Universidad UNIBE, Santo Domingo. The Dominican Republic. July.

2011: Psychosocial interventions in disasters of organised *violence*. Seminar (2 days). Universidad UNIBE, Santo Domingo. Republica Dominicana. August.

2011: Building Social Resilience in Education – theoretical considerations /Construyendo resiliencia social en las escuelas: consideraciones teóricas. 18avo Encuentro Académico Nacional (Intervención Docente en la RIEB: Competencias, diversidad, e interculturalidad y temas transversales). La Universidad Pedagógica Nacional. Mexico. 30. November. On Youtube: <http://www.youtube.com/watch?v=0dUVy4B-YH4>

2011: Intervención en crisis y construcción de la resiliencia. Universidad Regiomontana, Escuela de Psicología. Monterrey. 2. December.

2012: Social values and community resilience. 3 lectures at the Diplomado in Sexual Education, Universidad Cuauhtémoc, Aguascalientes, Mexico. March.

Nationalt i Danmark

Paamiut Asasara er blevet fremlagt ved en række seminarer og konferencer samt ved forelæsninger på Institut for Uddannelse og Pædagogik, Aarhus Universitet.

Som et eksempel på helt aktuel undervisning indsættes her et program for undervisning i et seminarforløb i efteråret 2012.

Fagelement D: Pædagogisk psykologisk viden i praksis - efterår 2012

Titel:

Pædagogisk psykologisk viden i praksis.

Social-økologiske¹ teorier og praksisser – med særligt henblik på bæredygtig pædagogik² og resiliens³.

Underviser: Peter Berliner

Evt. spørgsmål til undervisningen modtages gerne på email: Peer@dpu.dk

Datoer for undervisningsgange: 6.9, 13.9, 11.10 og 18.10

Sted: Se venligst i undervisningsplanen for hele modulet.

Læringsmål:

- At præsentere og reflektere over teorier og undersøgelser, der belyser, hvorledes community resiliens kan skabes gennem bæredygtig pædagogik.
- At give mulighed for at diskutere og vurdere de valgte undersøgelsesmetoders og de deraf afledte teoriens styrke og muligheder samt deres praktiske anvendelsesmuligheder.
- At de øvrige teorier, der præsenteres i modulets forelæsninger og fælles pensum reflekteres og diskutes i forhold til det her valgte perspektiv.

Indhold:

Med afsæt i empiriske undersøgelser af sociale læringsprocesser vises det hvordan man i praksis skaber en bæredygtig pædagogik, der kan bidrage til at fremme social og økologisk ansvarlighed. De vises i praksis, hvordan man derved kan styrke community resiliens.

Der trækkes linjer til teorier om social økologi, social resiliens, ESD (education for sustainable development) og transformativ læring.

---

¹ Social økologiske teorier er socialpsykologiske teori, der også medtænker den materielle side af tilværelsen – og studerer forholdet mellem sociale processer og den materielle omverden. Disse teorier er især blevet aktuelle pga. klimaforandringer og globalisering – og rummer den teoretiske ramme for at styrke resiliens i grupper, familier, nærmiljø og individer – gennem målrettede uddannelses- og læringsprocesser, både varetaget af institutioner og i lokale fællesskaber (civil samfundet) og i samarbejdet mellem disse.

² Bæredygtig pædagogik (på engelsk: *education for sustainability* og/eller *sustainability education*) er et begreb, der omfatter uddannelses- og læringsprocesser, der fremmer bæredygtige miljøer i en verden i stadig – og stadig hastigere – forandring. Bæredygtig pædagogik fremmer forandringsparathed og innovativ tænkning og problemløsning i individer, grupper, familier og nærmiljøer – og dermed resiliens. UNESCO har et stort program for udvikling af bæredygtig pædagogik globalt og lokalt.

³ Resiliens defineres som evnen til at kunne nå fælles og/eller egne mål på trods af modgang.

Social aktions læring, der omfatter diskursive, sociale og materielle forandringer, vil blive præsenteret i praksis. Den sociale aktionslærings teoriramme omfatter transformativ læring - herunder systemiske teorier vedrørende det diskursive, det sociale og det materielle perspektiv.

Der vil blive perspektiveret til, hvorledes denne form for sociale læringsprocesser kan bidrage til at gøre børn og unge parate til at kunne bidrage til opbygning af en social økologi, der modvirker omfanget en række lokale og globale udfordringer indenfor den sociale og materielle omverden.

Erkendelsesteoretiske overvejelser præsenteres og diskuteres, herunder begreberne *realisme*, *empirisme* og *materialisme*, som gode redskaber at tænke med i praktiske forandringsprocesser.

Centrale begreber er resiliens, bæredygtig pædagogik, transformativ læring, community mobilisering, kollektiv læring og gruppeprocesser samt post-dialektik.

Der vil blive anvendt eksempler på praksis projekter fra en række forskellige lande, herunder Danmark, blandt andre VIDA-programmet.

Litteratur knyttet til undervisningen:

Alle tekster undtagen 3 kan hentes via internetadgang til Biblioteket. Skulle nogen have problemer med dette er der mulighed for hjælp fra Biblioteket via internettet. Gå ind på DPU – Biblioteket – E-ressourcer.

Da litteraturen nævnt nedenfor er omfattende udleveres der ved undervisningen oversigter over området – i form af følgende 4 arbejdspapirer:

Bæredygtig pædagogik og social resiliens. (15 sider)

Education for peace and resiliens – transformative education. (15 sider)

Community psykologi – en opdateret oversigt. (20 sider)

The development of community psychology in Denmark. (15 sider)

Tekster til fælles pensum for hele modulet omfatter:

(i alt 100 sider)

De tre første tekster er med for at gøre undervisningen forskningsbaseret samtidigt med at den sætter disse tekster i relation til de øvrige teorier på det obligatoriske pensum og således ind i både egen forskningstradition og andre forskningstraditioner. Alle teksterne undersøger og tilbyder teoretiske forståelsesrammer for pædagogisk psykologiske forandringsprocesser, der fremmer resiliens. Alle tekster er valgt ud fra, at de har en empirisk basis og bidrager til teoriudvikling.

1. Berliner, P., Larsen, L. N. & de Casas Soberón, E. (2012). Case Study: Promoting community resilience with local values – Greenland's Paamiut Asasara. In Ungar, M. (Ed.): *The Social Ecology of Resilience*. pp. 387-399. New York: Springer. Kan hentes elektronisk via Biblioteket på nettet – E-bog. (12 sider).

Teksten præsenterer et kvalitativt studie af en konkret proces, der skaber forandring gennem en

værdibaseret mobilisering af familier i et lokalmiljø med en række sociale udfordringer og ressourcer.

2. Berliner, P., Navarro Góngora, & Espaillat, V, (2011). Immediate Psycho-social Support for Disaster Survivors. *Psyke & Logos*. 32(2).458-479. (21 sider).
Gennem en undersøgelse af jordskælvsoverlevere i Haiti og Santo Domingo undersøges betydningen af værdiers betydning sorgprocesser og *social suffering* – og dermed for den fælles læringsproces (recovery), der blev fremmet gennem pædagogisk- psykologisk baseret støttende og udviklende intervention. Forskningen er knyttet til det nyoprettede tvær-universitære *Centre for Disaster Management Research*.
- Berliner, P. & de Casas Soberón, E. (2011). Inklusion i foranderlige fællesskaber – et community psykologisk perspektiv. *Pædagogisk Psykologisk Tidsskrift*. 48 (3), 289-295. (7 sider).
Teksten præsenterer i kort form en socialpsykologisk undersøgelse af deltageres oplevelse af trygge grupper og utrygge grupper. Undersøgelsen er del af en større undersøgelse med studier i tre lande – og er tilrettelagt, så designet i sig selv er en intervention og dermed et klart eksempel på deltagende aktionsforskning.
3. Bottrell, D. & Armstrong, D. (2012). Local Resources and Distal Decisions. The political Ecology of Resilience. In Ungar, M. (Ed.): *The Social Ecology of Resilience*. pp. 247-264. New York: Springer. Kan hentes elektronisk via Biblioteket på nettet – E-bog (17 sider).
Teksten gennemgår et eksempel på empirisk baseret forskning indenfor lærings- og uddannelsesprocesser, der er knyttet direkte til en skolekontekst.
4. Henderson, N. (2012). Resilience in Schools and Curriculum Design. In Ungar, M. (Ed.): *The Social Ecology of Resilience*. pp. 297-306. New York: Springer. Kan hentes elektronisk via Biblioteket på nettet – E-bog (10 sider).
Denne tekst præsenterer forskning i hvorledes man gennem skolers undervisningsplaner kan bidrage til at fremme resiliens hos eleverne.
5. Theron, L.C. & Engelbrecht, P. (2012). Caring Teachers: Teacher – Youth Transactions to Promote Resilience. In Ungar, M. (Ed.): *The Social Ecology of Resilience*. pp. 265-280. New York: Springer. Kan hentes elektronisk via Biblioteket på nettet – E-bog. (15 sider).
Teksten giver et eksempel på forskning i, hvordan lærerne kan bidrage til at skabe resiliens hos eleverne igennem en fælles proces, hvor der udvikles resiliente klasserum.
6. Ungar, M, (2012). Social Ecologies and Their Contribution to Resilience. In Ungar, M. (Ed.): *The Social Ecology of Resilience*. pp. 13-31. New York: Springer. Kan hentes elektronisk via Biblioteket på nettet – E-bog. (18 sider).
Teksten giver en aktuel og opdateret forskningsbaseret oversigt over resiliensforskningen i dag og giver en baggrund for dens anvendelse i pædagogisk-psykologiske praksisser.

Tekster til lab-hold omfatter

I alt 327 sider opdelt på de følgende dele:

Teoretiske diskussioner

(I alt 140 sider)

1. Gibson, K. & Swartz, L. (2008). Putting the 'heart' back into community psychology: some South African examples. *Psychodynamic Practice*, 14(1), 59–75. Kan hentes elektronisk via Biblioteket på nettet – E-tidsskrift. (17 sider)
2. (Som introduktion til denne type forskning i store grupper kan man evt. læse en noget bedaget, men stadig livsglad, artikel ☺: Berliner, P. (1992). Storgruppe-forskning og massepsykologi. *Psyke & Logos*, 13(2), 420-434). (15 sider).
Teksten diskuterer ud fra konkrete undersøgelser, hvordan den psykodynamiske forskning i storgruppe-processer kan bidrage til at give community psykologien mere blik for det emotionelles betydning i forandringsprocesser og praksisser. Der åbnes for begreber om det kollektive og det fællesskabende som processer, der både kan være konstruktiv ud fra bestemte værdisættelser og aggressiv, voldelig og direkte massepsykotisk i andre sammenhænge.
3. Keehn, S. (2011). Rhyme, Response, and Reflection: An Investigation of the Possibilities for Critical Transformative Learning through Adult Poetry Reading. *Journal of Transformative Education* 8(2), 103-123. Kan hentes via Biblioteket på nettet – E-tidsskifter. (20 sider).
Teksten præsenterer en konkret, kvalitativ undersøgelse af en læringsproces, hvori der blev anvendt digte og giver en teoretisk forståelsesramme for processen som transformativ læring.
4. MacDonnell, J.A. & Macdonald, G. (2010). Arts-Based Critical Inquiry in Nursing and Interdisciplinary Professional Education : Guided Imagery, Images, Narratives, and Poetry. *Journal of Transformative Education* 9(4), 203-221. Kan hentes via Biblioteket på nettet – E-tidsskifter. (19 sider).
Denne tekst kan læses sammen med den forrige som forskning i, hvordan kunst kan indgå i transformative læringsprocesser, idet den kan åbne for mere direkte oplevelser som forståelsesmåde end blot kognitive/sproglige.
5. Murray, K. & Zautra, A. (2012). Community Resilience: Fostering Recovery, Sustainability, and Growth. In Ungar, M. (Ed.): *The Social Ecology of Resilience*. pp. 337-345. New York: Springer. Kan hentes elektronisk via Biblioteket på nettet – E-bog. (8 sider).
I teksten gives en oversigt over forskning i udviklingen af kollektiv resiliens i samspillet mellem udsatte gruppers særlige situation og den diskursive, social og materielle kontekst, de lever i.
6. Redmon Wright, R., Coryell, J.E., Martinez, M., Harmon, J., Henkin, R., & Thomas, I. (2009). Critical Thinking, Transformative Learning, Sustainable Education, and Problem-Based Learning in Universities. *Journal of Transformative Education*, 7(3), 245-264 (19 sider).
Artiklen giver en præsentation af den transformative læringsteoris teoretiske forudsætninger og dens anvendelse i en konkret praksis.
Ungar, M. (2011). The Social Ecology of Resilience: Addressing Contextual and Cultural Ambiguity of

a Nascent Construct. *American Journal of Orthopsychiatry*, 81(1), 1–17. Kan hentes elektronisk via Biblioteket på nettet – tidsskrift. (17 sider).

Denne tekst er i nogen grad indholdsmæssigt sammenfaldende med tekst nr. 6 under obligatorisk pensum – se ovenfor – men giver samtidigt et godt indblik i resiliensforskningens udvikling.

7. Vercoe, R. & Brinkmann, R. (2012). A Tale of Two Sustainabilities: Comparing Sustainability in the Global North and South to Uncover Meaning for Educators. *The Journal of Sustainability Education*. Kan hentes på: <http://www.jsedimensions.org/wordpress/> (10 sider)
Denne artikel er en diskussion, der argumenterer for at bæredygtighed er forskelligt set fra forskellige kontekster. Den åbner for en betydningsfuld overvejelse i forbindelse med globalisering og de udfordringer, denne giver pådagogikken, også den helt lokale.
8. White, Julie (2008). Sustainable pedagogy: A research narrative about performativity, teachers and possibility. *Transnational Curriculum Inquiry* 5 (1). Kan hentes på:
<http://nitinat.library.ubc.ca/ojs/index.php/tci> (14 sider).
Artiklen giver et konkret eksempel på bæredygtig pådagogik og diskuterer dette med henblik på at opbygge en teoretisk forståelsesramme.

Konkrete undersøgelser i forskellige kontekster

1. Danmark og Skandinavien

(I alt 77 sider)

Fokus i denne del er på kontekst beskrivelser – der danner baggrund for at udvikle videnskabeligt baserede og kontekstuelte konkrete pådagogisk-psykologiske praksisser indenfor det transformitive læringsperspektiv. Teksterne beskæftiger sig i sær med forholdet mellem borgere og institutioner – med særlig henblik på hvordan den Nordiske model for velfærdsstat positioner og udpeger individet som borgere og subjekt i en bevægelse, der stiller helt særlige vilkår for sociale lærings- og forandringsprocesser – idet disse i høj grad placeres i civil-samfundet, men også der under en høj grad af institutionalisering og uden i særlig grad at trække på ikke-institutionaliserede sociale ressourcer og netværk.

Temaerne er:

- Brugerinddragelse (oftest individualiseret) og/eller kontrol via institutionel praksis
- En rettighedsbaseret diskurs og/eller en omsorgs- og behandlingsdiskurs (inklusive forebyggelse).
- Begrebet om den *almene borgere* og tillid til staten til at organisere individerne som sådanne borgere og/eller opdeling af borgerne i forskellige kategorier med forskellige grader af rettigheder (dvs. "ikke-almene" borgere).
- Institutionalisering og/eller livsverdens praksis udenfor – eller subversivt i institutionen.
- Pædagogik og børnepasning som indlejret i en større politisk-økonomisk organisering af samfundet som velfærdssamfund og/eller som et særligt kompetence område.

1. Asmussen Frank, V. & Bjerge, B. (2011). Empowerment in drug treatment: Dilemmas in implementing policy in welfare institutions *Social Science & Medicine* 73, 201-208. Kan hentes via Biblioteket på nettet – E-tidsskifter. (7 sider).
Teksten beskriver dilemmaet mellem brugerinddragelse og oplevet nødvendig formynderisk omsorg i den institutionelle praksis – som et vigtigt element i målrettede forandringsprocesser i den danske kontekst.
2. Eriksson, M. (2010): Justice or Welfare? Nordic Women's Shelters and Children's Rights Organizations on Children Exposed to Violence. *Journal of Scandinavian Studies in Criminology and Crime Prevention*, 11(1), 66-85. Kan hentes elektronisk på Biblioteket på nettet – E-tidsskrifter. (20 sider).
Artiklen viser gennem en undersøgelse, hvorledes beskyttelsen af kvinder og børn mod vold i hjemmet i Norden overvejende indskriver sig i en juridisk, rettighedsbaseret diskurs snarere end i en omsorgs- og behandlingsdiskurs – hvilket rejser en diskussion omkring det mulige dilemma mellem disse diskursers betydning for praksis.
3. Jensen, C. & Tinggaard Svendsen, G. (2011) Giving money to strangers: European welfare states and social trust. *International Journal of Social Welfare* 2011, 20, 3–9. Kan hentes via Biblioteket på nettet – E-tidsskifter. (7 sider).
Artiklen diskuterer opfattelsen af den almene borger i forskellige kontekster – formidlet via det statslige system – og hvordan denne bygger på en form for tillid til det fælles system. Dette er en vigtig diskussion i forhold til hele den socialpsykologiske forskning i hvad der konstituerer grupper og fællesskabsfølelser – her belyst gennem en konkret undersøgelse af det sociale støtte-system i forskellige former for velfærdsstater. Det handler således om forudsætninger for politikker, der kan føre til inklusion på det samfundsmæssige niveau.
4. Markström, A.-M. (2010). Talking about children's resistance to the institutional order and teachers in preschool. *Journal of Early Childhood Research* 8(3), 303–314. Kan hentes elektronisk på Biblioteket på nettet – E-tidsskrifter. (11 sider).
Artiklen præsenterer en mindre undersøgelse af pædagogers oplevelse af børns modstand mod institutionalisering af deres liv – dvs. de institutionaliserede praksisser, som de udsættes for. På en måde gives der et perspektiv for, hvorledes velfærdsstatens – i særlig grad den Nordiske model – institutionalisering af en række funktioner, der tidligere lå i familien, støder på konkret modstand fra andre livspraksisser. Artiklen åbner for en vigtig diskussion i forbindelse med programmer for tidlig indsats og de effektivitetskrav, der ofte indgår i disse programmer.
5. Meyers, M. K. & Gornick, J. (2003). Public or Private Responsibility? Early Childhood Education and Care, Inequality, and the Welfare State. *Journal of Comparative Family Studies* 34 (3), 379-411. Kan hentes elektronisk på Biblioteket på nettet – E-tidsskrifter. (32 sider).
Artiklen, der er en noget ældre undersøgelse, anvender Esping-Andersen's model for opdeling af

velfærdsstater i socialdemokratiske, konservative og liberale⁴. Det vises, hvorledes den socialdemokratiske/Nordiske model for pasning af førskolebørn bygger på en lighedspolitik, herunder især muligheder for lige adgang til ressourcer, uanset indkomstniveau, samt lige muligheder for kvinder og mænd. Artiklen åbner for en vigtig diskussion omkring pædagogikkens indlejring i en større politisk organisering af det økonomiske og sociale liv.

2. Andre eksempler

(I alt 82 sider).

Disse studier bruges til at åbne perspektiver til måder at analysere resiliens på i forskellige samfund – til sammenligning med Danmark og Skandinavien. På den måde åbnes et perspektiv, der tydeliggør det specifikke i Danmark og som kan give inspiration til måder analytisk at reflektere dette.

1. Fuller-Thomson, E. (2005). Canadian First Nations Grandparents Raising Grandchildren: a Portrait in Resilience. *International Journal of Aging and Human Development*, vol. 60(4), 331-342. Kan hentes elektronisk på Biblioteket på nettet – E-tidsskrifter. (12 sider).
Artiklen fremlægger undersøgelser af betydningen af bedsteforældres deltagelse i opvæksten af børn og viser der igennem hvordan læring og udvikling knyttes sammen med den social-økologiske kontekst. Det vises samtidigt, hvordan en forstyrrelse af den sociale økologi (uden brugbare alternativer) har (negativ) indflydelse på børns muligheder for at udvikle resiliens.
2. Henry-Stone, L. (2010). Cultivating Sustainability Pedagogy through Participatory Action Research in Interior Alaska. *The Journal of Sustainability Education*.1.
http://susted.com/index.php?sURL=http://www.jsedimensions.org/wordpress/content/a-tale-of-two-sustainabilities-comparing-sustainability-in-the-global-north-and-south-to-uncover-meaning-for-educators_2012_03/ (25 sider).
Artikel belyser og diskuterer begrebet bæredygtig pædagogik ud fra en præsentation af en undersøgelse af et konkret projekt i en særlig kontekst.
3. Kirmayer, L.J., Dandenau, S., Marshall, E., Philips, M.K., & Williamson, K.J. (2012). Toward and Ecology of Stories: Indigenous Perspectives on Resilience. In Ungar, M. (Ed.): *The Social Ecology of Resilience*. pp. 399-414. New York: Springer. Kan hentes elektronisk via Biblioteket på nettet – E-bog. (16 sider).

---

⁴ Esping-Andersen, G. (1990). *The Three Worlds of Welfare Capitalism*. Princeton: Princeton University Press - og Esping-Andersen, G. (1999). *Social Foundations of Postindustrial Economies*. Oxford: [Oxford University Press](#). Disse tekster er ikke på litteraturlisten, men kan læses, hvis man er særligt interesseret i dette område. Det anbefales da at læse en senere oversigt over den Nordiske model: Andersen, T. M., Holmström, B., Seppo Honkapohja, S., Korkman, S., Söderström, H. T. & Vartiainen, J. (2007). *The Nordic Model - Embracing globalization and sharing risks*. Helsinki: The Research Institute of the Finnish Economy (ETLA)/Taloustieto Oy. Hentet 2.juni 2012 på:
http://www.svrez.gov.si/fileadmin/svez.gov.si/pageuploads/docs/Strategija_razvoja_Slovenije/The_Nordic_Model.PDF

Kapitlet gennemgår tre forskellige opfattelser af resiliens ud fra konkrete livsvilkår og diskursive formationer hos tre befolkningsgrupper i Canada: First Nation, Inuit og Mestis.

4. Kral, M.J., Idlout, L., Minore, J.B., Dyck R.J., & Kirmayer, L.J. (2011). Unikkaartuit: Meanings of Well-Being, Unhappiness, Health, and Community Change among Inuit in Nunavut, Canada. *American Journal of Community Psychology*, 48, 426–438. Kan hentes elektronisk via Biblioteket på nettet – tidsskrift. (13 sider).

Artiklen præsenterer resultaterne af en velgennemført kvalitativ undersøgelse af forholdet mellem værdier og trivsel i Nunavut. Artiklen fremlægger en god metode, der kan bruges andre steder, samt dokumenterer den særlige betydning af sociale relationer i den specifikke kontekst.

5. Struthers, R., Kaas, M., Hill, D.L., Hodge, F., DeCora, L. & Geishirt-Cantrell, B. (2003). Providing Culturally Appropriate Education on Type 2 Diabetes to Rural American Indians: Emotions and Racial Consciousness. *Journal of Rural Community Psychology*. E6(19). Kan hentes på:
<http://nursing.ucla.edu/workfiles/CAIIRE/Providing%20Culturally%20Appropriate%20Education%20on%20Type%202%20Diabetes%20to%20Rural%20American%20Indians-%20Emotions%20and%20Racial%20Consciousness.pdf> (16 sider)

På trods af et noget antikveret begrebssæt omkring befolkningsgrupper giver den konkret undersøgelse, som der bygges på, dokumenteret viden om den sociale organiséringsforms betydning for udvikling af sygdom og åbner dermed for konkrete ideer til forebyggelse gennem kollektiv læringsprocesser baseret på værdier.

Metode-diskussioner

(I alt 33 sider)

1. Padui, R. (2011): Realism, Anti-Realism, and Materialism. *Angelaki: Journal of the Theoretical Humanities*, 16:2, 89-101. Kan hentes via Biblioteket – E-tidsskrifter. (13 sider). Artiklen diskuterer forholdet mellem realisme og materialisme på en overskuelig måde.
2. Wattar, L., Fanous, S. & Berliner, P. (2012). Challenges of Youth Participation in Participatory Action Research – Methodological Considerations of the Paamiut Youth Voice Research Project. *International Journal of Action Research* 8, (2), 165-184. Kan hentes på: http://www.hampp-ejournals.de/hampp-verlag-services/get?file=/frei/IJAR_2_2012_185 (20 sider). Artiklen fremlægger et eksempel på en undersøgelse, der anvender deltagende aktionsforskning med unge mennesker i Paamiut i Grønland – og diskuterer mulige udfordringer i troen på, at der er et genuint fænomenologisk udgangspunkt, der kan nås. I stedet vises det, at deltagelsen omfatter mange aspekter og ikke absolut skal verbaliseres og indlemmes i en rationel forskningsdiskurs.